

Opgave 2 Roken

Bij deze opgave horen figuur 1 en tekst 3.

Gebruik figuur 1.

In figuur 1 staat het percentage rokers naar opleidingsniveau.

- 3p 8 Leg op basis van figuur 1 uit of de sociale ongelijkheid tussen laag- en hoogopgeleiden tussen 1989 en 2015 is toegenomen of afgenomen. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept sociale ongelijkheid;
 - informatie uit figuur 1.

Gebruik figuur 1.

Stel dat je onderzoek doet naar de samenhang tussen opleidingsniveau en roken. Aan het begin van het onderzoek formuleer je een hypothese over deze mogelijke samenhang in de periode 1989-1991.

- 3p 9 – Formuleer een hypothese over de relatie tussen opleidingsniveau en roken in de periode 1989-1991, die op grond van figuur 1 **verworpen** moet worden.
- Benoem de onafhankelijke en de afhankelijke variabele in de hypothese.
 - Geef een reden waarom de hypothese verworpen moet worden. Gebruik in je antwoord informatie uit figuur 1.

Gebruik tekst 3.

Tekst 3 gaat over een onderzoek naar roken in een wijk in een stad in Canada. In de wijk is een bepaalde cultuur met betrekking tot roken te herkennen.

- 2p 10 Leg uit dat in de wijk een cultuur met betrekking tot roken te herkennen is. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept cultuur;
 - een voorbeeld van een cultuur met betrekking tot roken uit tekst 3.

- 1p 11 Beredeneer dat ouders door socialisatie het rookgedrag van hun kinderen kunnen beïnvloeden. Gebruik in je redenering de omschrijving van het kernconcept socialisatie.

Overheidsbeleid kan gericht zijn op het verminderen van roken. Een bijbehorende mediacampagne kan bijvoorbeeld tot doel hebben dat mensen die roken als acceptabel gedrag zien, roken als afwijkend gedrag gaan zien. Socialisatie heeft een aantal functies. Twee functies zijn 'identificatie met de eigen groep en cultuur' en 'het reguleren van gedrag'.

- 2p 12 Leg uit welke **andere** functie van socialisatie in deze mediacampagne te herkennen is. Gebruik in je uitleg een functie van socialisatie.

Op de website van een politieke partij staat het volgende standpunt over roken:

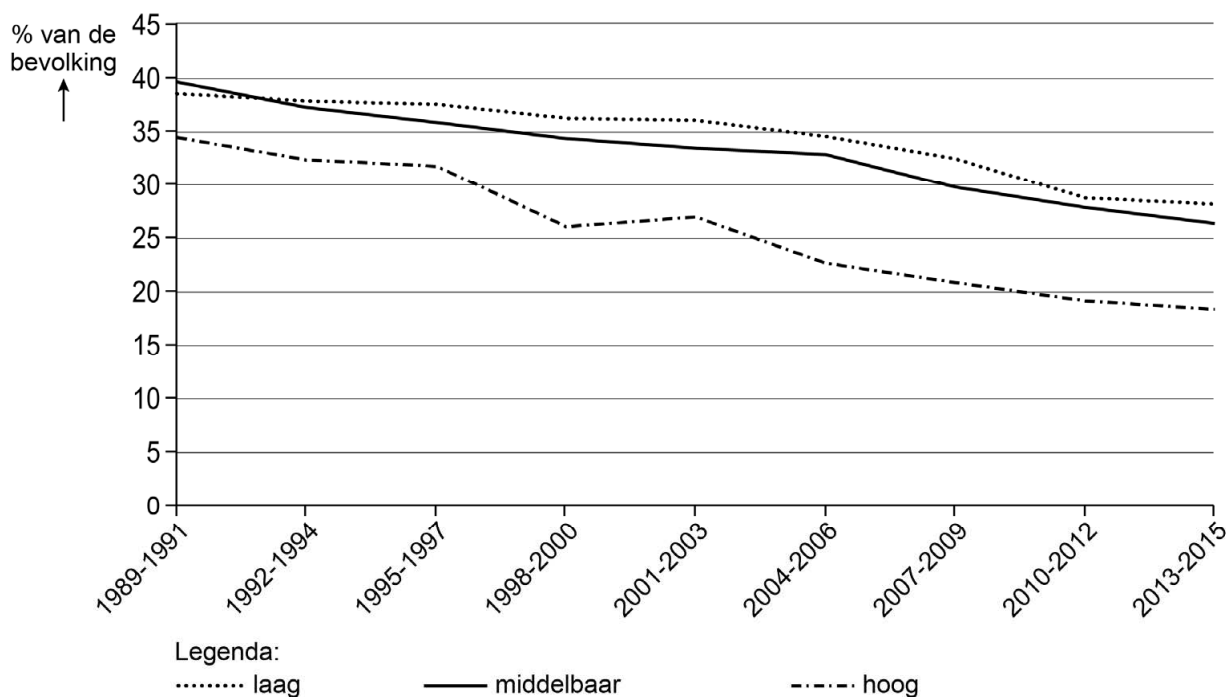
“Verder zorgen we voor goede voorlichting, want natuurlijk willen we mensen stimuleren om gezond te leven. We gaan mensen alleen niet dwingen, dus willen we de regels voor volwassenen niet nog strenger maken dan ze al zijn.”

Het standpunt over niet dwingen gaat over de rol van de overheid in de verzorgingsstaat. Het standpunt past goed bij een uitgangspunt van de politieke stroming waar deze partij bij hoort.

- 1p 13
- Noem de bijbehorende politieke stroming.
 - Noem een uitgangspunt van deze politieke stroming dat bij dit standpunt past.

figuur 1

Percentage rokers van de bevolking van 25 jaar en ouder naar opleidingsniveau

bron: CBS, RIVM en Trimbos-instituut, 2017

Voorbeeld

Tussen 1998 en 2000 rookte 36% van alle laagopgeleiden, 34% van alle middelbaaropgeleiden en 26% van alle hoogopgeleiden (afgeronde percentages).

tekst 3**Fragmenten uit onderzoek naar roken onder jongeren in een wijk in Montreal, Canada**

(...) jongvolwassenen legden uit dat roken heel gewoon was onder hun leeftijdsgenoten. Het was gebruikelijk om samen met vrienden te roken en
5 tijdens sociale gelegenheden als feestjes. Roken in sociale situaties was een manier om het ijs te breken en het hielp om nieuwe mensen te leren kennen. “Roken voor de
10 gezelligheid” in plaats van altijd of

“echt” roken, zoals het soms werd omschreven, was de enige juiste manier om te roken. (...)

“Het voelt vreemd om een sigaret te
15 roken waar zij [de volwassenen] bij zijn, dus dat probeer je te vermijden en dat is een vorm van respect denk ik (...), we roken niet in het openbaar.”

naar: Glenn e.a., 2017